

การจัดกิจกรรมการนิเทศในโรงเรียนทดลองตามโครงการจัดกิจกรรม
การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

นายพินิจ น้อยอินทร์

ศูนย์วิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์ศรัทธาบำเพ็ญชีวิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974 - 633 - 956 - 7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ORGANIZATION OF EDUCATIONAL SUPERVISORY ACTIVITIES
IN THE EXPERIMENTAL SCHOOLS
ACCORDING TO THE INTERNAL SUPERVISORY ACTIVITIES PROJECT UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SUPHAN BURI
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

MR. PINIT NOIIN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974 - 633 - 956 - 7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดกิจกรรมการนิเทศในโรงเรียนทดลองตามโครงการจัดกิจกรรม
การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประดิษฐศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
โดย นายพินิจ น้อยอินทร์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาความหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เผรยอด) ประธานกรรมการ

.....
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์) อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
.....
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขนวัฒนา) กรรมการ

พิมพ์ต้นฉบับที่ดัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้พิจัยแฝงเดียว

พินิจ น้อยอินทร์ : การจัดกิจกรรมการนิเทศในโรงเรียนทดลองตามโครงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
(AN ORGANIZATION OF EDUCATIONAL SUPERVISORY ACTIVITIES IN THE EXPERIMENTAL SCHOOLS ACCORDING TO THE INTERNAL SUPERVISORY ACTIVITIES PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SUPHAN BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อ.พีระกษา : ผศ.ดร.ใจพิทย์ เข็มรัตนพงษ์,
251 หน้า. ISBN 974-633-956-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการนิเทศในโรงเรียนทดลองตามโครงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารและครุวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบล้มภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างและแบบคิดเห็น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

กิจกรรมการนิเทศที่โรงเรียนส่วนใหญ่ของทั้งสามขนาดจัดคือ การประชุมครุ การเยี่ยมขั้นเรียน ทั้งนี้ให้คณะกรรมการทุกคนมีส่วนร่วม ในการเลือกกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาถึงสภาพปัญหาของโรงเรียนเป็นสำคัญ

ในขั้นเตรียมการ โรงเรียนส่วนใหญ่ของทั้งสามขนาดมีการกำหนดจุดประทับจัดกิจกรรมการนิเทศ มีการประชุมชี้แจงหรือจัดทำเอกสารทางการนิเทศให้บุคลากรได้ศึกษา มีการเตรียมเครื่องมือนิเทศ มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และในการจัดกิจกรรมการนิเทศได้รับงบที่จัดสรรสำหรับงานวิชาการ หรืองบวัสดุของโรงเรียน

ในขั้นดำเนินการ โรงเรียนส่วนใหญ่ของทั้งสามขนาดมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาถึงความรู้ความสามารถและความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน มีการกำหนดระยะเวลา ในการจัดกิจกรรมการนิเทศ มีการกำหนดและนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการนิเทศ ตลอดจนมีการเผยแพร่การจัดกิจกรรมการนิเทศ

ในขั้นประเมินผล โรงเรียนทดลองทั้งสามขนาดทุกโรงเรียนไม่มีการประเมินผลในขั้นตอนการ ส่วนขั้นดำเนินการมีการประเมินผู้รับการนิเทศและนักเรียน ตลอดจนผู้นิเทศ นอกจากนี้มีการรายงานผลไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ในขั้นปรับปรุง โรงเรียนส่วนใหญ่ของทั้งสามขนาดพยายามหาเหตุผลใหม่ ๆ ตลอดจนอภิปราย กับคณะกรรมการที่อุทิ�นปัจจัยที่บังคับต้องการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการนิเทศ

ปัญหาในการจัดกิจกรรมการนิเทศได้แก่ ครุขาดความรู้และขาดแบ่งกันในการเลือกกิจกรรมการนิเทศ ขาดความรู้ในการเตรียมเครื่องมือนิเทศ ขาดความตื่นตัวเมื่อเนื่องในการจัดกิจกรรมการนิเทศ ผู้นิเทศไม่สามารถนิเทศได้ตามปฏิทินการนิเทศ ขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล และครุไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๒๔๗๖/๑๙๓๘๖๘
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C741896 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: SUPERVISORY ACTIVITIES/ ORGANIZATION/ PRIMARY SCHOOL

PINIT NOIIN : AN ORGANIZATION OF EDUCATIONAL SUPERVISORY ACTIVITIES IN THE EXPERIMENTAL SCHOOLS ACCORDING TO THE INTERNAL SUPERVISORY ACTIVITIES PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SUPHAN BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. JAITHIP CHUARATANAPHONG, Ph.D. 251 pp. ISBN 974-633-956-7

This research was aimed to study state and problems of conducting educational supervisory activities in the experimental schools according to the internal supervisory activities project under the office of Suphan Buri Provincial Primary Education classified by sizes of school. The population in this study consisted of administrators and academic teachers. Research instruments employed were semi-structured interview and documentation analysis forms. The data were analyzed by using content analysis, frequency and percentage. The research results revealed the following:

Supervisory activities that most schools of the three sizes conducted were teacher meetings and visits to classes. All the teaching staff participated in the selection of supervisory activities by giving prime importance to the school's problems.

At the preparatory stage, most schools of the three sizes identified objectives of the supervisory activities, held meetings to give briefings or provided supervision-related documents for their staff to study. Instruments for supervision were also prepared and coordination with agencies concerned were made. Budget supporting the implementation was drawn from that allocated for academic purposes or from school's materials and supplies category.

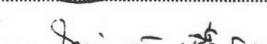
At the implementation stage, most schools of the three sizes assigned persons-in-charge by considering their knowledge and recognition given by the teaching staff. Time frame as well as monitoring and follow-up activities were set while information on the implementation of supervisory activities was also disseminated.

At the evaluation stage, all the schools of the three sizes did not conduct any evaluation at the preparatory stage. It was carried out at the implementation stage by teachers, students and supervisors themselves, the report of which was sent to the Provincial Primary Education Office.

At the improvement level, most schools of all the sizes tried to seek new techniques and discussed with teachers ways to improve the quality of the implementation.

Problems confronted were : teachers' lack of knowledge and their disagreement on the selection of supervisory activities, lack of knowledge about the preparation of supervising instruments, absence of continuity in conducting supervision, inability of supervisors to function according to schedules, lack of knowledge of evaluation, and teachers' resistance to change their teaching behavior.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ~
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (เจต จามรุ่ง)
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ~

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เมรยอด รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และคณาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาที่ได้กรุณาให้ความรู้ และให้คำแนะนำ อันมีคุณค่ายิ่ง ตลอดเวลาที่ได้ศึกษาอยู่ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบ เครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณ อาจารย์ สุเทพ พวงพิกุล และเพื่อนนิสิตภาควิชาบริหาร การศึกษา รุ่นที่ 32 ผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เป็นกำลังใจที่ดีตลอดการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยมา ณ ที่นี่ด้วย

เห็นอีสิ่งอื่นใด คือ คุณแม่จำปี น้อยอินทร์ ผู้ที่เป็นทั้งพ่อและแม่ในการให้กำลังใจแก่ลูก
เสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

พินิจ น้อยอินทร์

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๗

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญ	๘
สารบัญตาราง	๙
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
2. แนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	7
จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	8
ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	9
การดำเนินงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	11
- การเตรียมการนิเทศ	11
- การปฏิบัติการนิเทศ	14
- การประเมินผลการนิเทศ	16
- การปรับปรุงการนิเทศ	17
กิจกรรมการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	18
- หลักเกณฑ์การเลือกกิจกรรมการนิเทศ	28

บทที่		หน้า
	บทบาทและหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3.	วิธีดำเนินการวิจัย	43
	ประชากรและผู้ให้ข้อมูล	43
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	44
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล	46
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	46
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล	49
	ตอนที่ 2 สภาพการจัดกิจกรรมการนิเทศในโรงเรียนทดลองตามโครงการ การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประณีตศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี	60
	ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดกิจกรรมการนิเทศในโรงเรียนทดลองตาม โครงการการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประณีตศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี	152
	ตอนที่ 4 ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร	192
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	199
	สรุปผลการวิจัย	199
	อภิปรายผลการวิจัย	208
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้	218
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	219

บทที่

รายการอ้างอิง.....	220
ภาคผนวก.....	223
ประวัติผู้เขียน.....	251

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	45
2	สถานภาพของผู้บริหารจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	49
3	สถานภาพของครุวิชาการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	55
4	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านประเพณีของกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	60
5	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	63
6	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	72
7	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	83
8	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	89
9	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านประเพณีของกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	92
10	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	95
11	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	104
12	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	114
13	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	120
14	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านประเพณีของกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	122

ตารางที่	หน้า
15 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	125
16 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	134
17 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	144
18 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	149
19 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการเลือกกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	152
20 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการเตรียมการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	155
21 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการดำเนินการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	158
22 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	161
23 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดใหญ่.....	164
24 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการเลือกกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	166
25 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการเตรียมการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	169
26 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการดำเนินการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	172
27 จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	175

ตารางที่		หน้า
28	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดกลาง.....	178
29	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการเลือกกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	181
30	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการเตรียมการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	183
31	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการดำเนินการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	185
32	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	188
33	จำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลด้านปัญหาในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทดลองขนาดเล็ก.....	190

ศูนย์วิทยบรังษย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย